

Werner Cuvelier in FeliXart Museum, Drogenbos

Opmerkelijke oogopener

Werner Cuvelier is, ja, een pionier van de conceptuele kunst in België die sinds de jaren tachtig een abstracte schilder is. Eveneens vanuit zelfopgelegde regels, maar een fijnzinnige esthetiek. Zo denk je over het werk, als je het al kent. Maar zie: het FeliXart Museum in Drogenbos komt op de proppen met een selectief overzicht waarin het oeuvre een geheel is dat samenhangt met de attitude van de kunstenaar.

Door Christine VUEGEN in H ART #149, 3 december 2015

Onvermijdelijk belandt Werner Cuvelier (°1939, woont in Gent) nu in de context van het vroege modernisme. De schilder Felix De Boeck, de protagonist van dit museum, zat in de jaren twintig even bij die avant-garde. Vandaar dat FeliXart onderzoek doet naar abstractie. Fans van Cuveliers conceptuele kunst menen dat zijn schilderkunst teruggrijpt naar de traditie van het modernisme, en dat zou een ommezwaai zijn. Museumdirecteur Sergio Servellón corrigeert die visie: "Is er wel een verschil tussen het vroege conceptuele werk en de latere schilderkunst? Die vraag wordt hier gesteld."

Twee gelijkaardige vroege sculptuurtjes van bleek beschilderd hout doen prompt denken aan abstractie van de jaren twintig. Ze blijken niets met elkaar van doen te hebben. 'Verschuivingen' uit 1969 is een formeel spel met een kubus. 'Statistic Project VII' uit 1973 is een diagram. Het hoort bij de verwerkingen van een enquête. Daarin valt te achterhalen wat Jan Hoet of Yves De Smet antwoordden op de vraag of de wereld tegen 2000 zal verbeteren of verslechteren. Toen legde Cuvelier samen met de filosoof Rudolf Boehm vijf levensvragen voor aan Belgen en Amerikanen.

Veel werken zijn zelden of nooit getoond. Zo loop je van de ene verrassing naar de andere. 'Wereldbevolking' uit 1979 hangt prachtig op een hoge wand. Heel hoog een tweedimensionaal bolletje en onderaan is de demografische groei een soort tuimelaar van gestapelde bollen. Speels en tactiel. Objectieve gegevens van zes exposities, waaronder 'When Attitudes Become Form', vormen een geluidswerk met een omgebouwde platendraaier die de tentoonstellingen laat horen. "Ik vind zijn werk dikwijls een verzinneelike versie van de enquêtes van Hans Haacke", aldus Servellón.

Attitude wordt vorm

Een verwerking van data, met objectief maar ook subjectief materiaal, want de kunstenaar kiest het en het heeft te maken met de wereld, met zijn omgeving (alle inwoners van het Spaanse dorp waar hij vertoefde), zijn voorkeuren (de reeks 'Coördinaten' met kunstenaars en andere figuren uit de geschiedenis). En een systematisch spel met de gulden snede en de getallenrij van de middeleeuwse wiskundige Fibonacci, in schilderijen én zeer vroege werken. "Hoe ontstaat abstractie? Georges Vantongerloo was bezig met de gulden snede en formules, en toch wordt het niet als conceptuele kunst gezien. De tentoonstelling plaatst Cuvelier niet in het modernisme. Het vormelijke wordt alleen even naar voren geschoven om het te hebben over conceptuele kunst. Over abstractie als conceptueel kunstwerk", beklemtoont Sergio Servellón.

'Turner's sketchbooks', alle schetsboeken op het juiste formaat in grijs papier tegen de muur geprikt, werd in 1979 door Jan Hoet getoond in het Gentse museum. Verderop archiefmappen uit het huis van Cuvelier en boekjes vol schetsen en notities. Dan kom je in 'Het binnen': een kleurrijke installatie met schilderijen en uitgesneden vormen. Schijnbaar zuiver abstract, maar het is wel zijn huis. Leven en werk zijn niet los te koppelen. Een aangeboren quasi encyclopedische ordeningsdrang, vermoed je. Even dacht ik aan Patrick Van Caekenbergh, nog voor ik wist dat hij een oud-leerling van Cuvelier is. In de catalogus, een heuse studie, vat de kunstenaar zijn werkwijze mooi samen: "Bij mij zit er altijd een exact vertrekpunt en een achtergrond in. Pas nadien veeg ik er mijn voeten aan. Het is een evenwicht tussen een abstract strakke vormgeving en een vrij los oplossen." En dat levert die gevoelige esthetiek op, zowel in het vroege als het latere werk.

Werner Cuvelier tot 28 februari in FeliXart Museum, Kuikenstraat 6, Drogenbos. Open do-zo van 10.30-17 u.
www.felixart.org
Boek Werner Cuvelier, teksten Willem Elias, Frank Maes, Sergio Servellón, Hilde Van Canneyt, uitgever AsaMER, MER. Paper Kunsthalle, Gent, ISBN 978 94 9232 117 6
